

INFORMACIJA O UČEŠĆU OPŠTINE PLJEVLJA

U REGIONALNOM PROGRAMU LOKALNE DEMOKRATIJE NA ZAPADNOM BALKANU 3 (RELOAD3)

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 3 (ReLOaD3) je treća faza ReLOaD programa koji sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u šest zemalja/teritorija Regiona Zapadnog Balkana i to: Crnoj Gori, Srbiji, Bosni i Hercegovini, Albaniji, Kosovu* i Sjevernoj Makedoniji. Program je počeo sa realizacijom 1. februara 2025. godine. Cilj Programa u narednom četvorogodišnjem periodu je jačanje partnerstva između lokalnih samouprava (LS)¹ i nevladinih organizacija (NVO), uz aktivnije učešće mladih i građana u regionu Zapadnog Balkana, kako bi se ubrzao održivi razvoj i integracija u Evropsku uniju. Realizacija Programa bazira se na razvoju i širenju transparentnog pristupa finansiranja nevladinih organizacija iz budžeta LS, radi ostvarivanja zajedničkih potreba u lokalnoj zajednici. Projekat je nastavak dobre prakse prve dvije faze ReLOaD² Programa, što ujedno predstavlja i model za djelovanje u trećoj fazi.

Aktivnosti programa realizovaće se u pet odabranih Klastera³ LS u Crnoj Gori, a krajnji cilj je jačanje kapaciteta lokalnih samouprava odabranih za učešće u ReLOaD3.

Ukupna vrijednost ReLOaD3 programa je 13,4 miliona USD, a finansira ga Evropska unija (EU) iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć III (IPA III), u iznosu od 11.6 miliona USD, dok će 1.6 miliona USD sufinansirati UNDP i partnerske LS.

U okviru dijela ReLOaD3 programa koji se sprovodi u Crnoj Gori, pet odabranih Klastera LS će:

- imati na raspolaganju po **166.000 €** za grantove za NVO (iz sredstava EU **124.500 €**, a iz sredstava LS **41.500 €**), po **83.000 €** u 2026. i 2027. godini,
- imati podršku u pripremi **izmjene Odluke o kriterijumima i načinu finansiranja nevladinih organizacija u skladu sa LOD metodologijom za transparentno finansiranje projekata NVO⁴**, i važećim pravnim aktima,
- učestvovati u obukama, seminarima i drugim događajima na temu transparentne raspodjele sredstava NVO i uključivanja mladih i građana u proces kreiranja lokalnih

* Ova oznaka ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom UNSCR 1244 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.

¹ Lokalne samouprave su opštine i Glavni grad Podgorica.

² U prethodne dvije faze Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD), koje su realizovane u periodu 2017. – 2025. godine u šest zemalja/teritorija Zapadnog Balkana, promovisano je jačanje lokalne demokratije sa ciljem jačanja transparentnosti finansiranja organizacija civilnog društva (OCD) iz budžeta LS, kako bi se naglasila važnost uloge civilnog društva u lokalnim zajednicama i stvaranje dugoročnih partnerstava između lokalnih vlasti i OCD. Program je stvarao uslove za transparentni projektni pristup finansiranja i raspodjele sredstava za OCD, kao i omogućio OCD da se profesionalizuju i postanu bolji pružaoci usluga u lokalnim zajednicama.

³ Pod Klasterom lokalnih samouprava u ReLOaD3 programu, podrazumijeva se neformalno udruženje dvije ili tri jedinice lokalne samouprave, koje se Pismom namjere obavezuju da će zajednički realizovati sve aktivnosti i obaveze po osnovu učešća u ReLOaD3 Programu, aktivno davati doprinos u realizaciji programskih aktivnosti, razmjenjivati iskustva i najbolje prakse, kao i uplatiti finansijski doprinos definisan Pismom namjere u skladu sa uslovima i rokovima potpisanog Sporazuma o finansiranju sa UNDP.

⁴ **LOD metodologija** predstavlja set dokumenata i alata za finansiranje NVO iz budžetskih sredstava LS. Ovaj pristup se zasniva na upravljanju projektnim ciklusom a dokumenti kao što su projektni prijedlog, logička matrica, prijedlog budžeta, plan aktivnosti i sl., čine integralni dio metodologije. Metodologija će biti prilagođena specifičnostima svake zemlje tokom sprovođenja Programa, kao i u skladu sa nalazima i preporukama Procjena postojećih mehanizama raspodjele javnih sredstava NVO u svakoj odabranoj jedinici lokalne samouprave (takođe pripremljene u okviru ovog Programa).

politika, kao i aktivno raditi na usvajanju i primjeni izmjena Odluke o kriterijumima i načinu finansiranja nevladinih organizacija;

- u saradnji sa UNDP projektnim timom organizovati obuke za upravljanje projektnim ciklusom za predstavnike NVO i pisanje projektnih predloga za ReLOaD3 javne konkurse, u skladu sa LOD metodologijom,
- objaviti najmanje dva javna konkursa za transparentnu dodjelu sredstava NVO u skladu sa LOD Metodologijom u okviru ReLOaD3 programa, u 2026. i 2027. godini,
- imati podršku u pripremi i objavi javnih konkursa, formiranju i radu Komisija za evaluaciju prijave, odabiru prijavljenih projekata NVO, praćenju implementacije projekata i slično,
- imati podršku u organizaciji foruma i diskusija sa građanima kako bi se identifikovali izazovi u zajednici i sa LS pokušalo doći do rješenja,
- dobiti konkretne podatke iz Istraživanja o politikama i percepcijama mladih na nivou LS, kao i podršku u pripremi lokalnih Akcionih planova za mlade,
- niz aktivnosti za jačanje aktivizma mladih i njihovo uključivanje u kreiranje lokalnih politika,
- program za obuku mladih kod poslodavca na nivou svake od LS učesnice u ReLOaD3 programu,
- mogućnost učešća u razmjeni znanja i iskustava, dijalozima i diskusijama, kao i drugim oblicima saradnje LS i NVO i mladih na nivou regiona Zapadnog Balkana.

Sve ove faze planiranja, dodjele i realizacije sredstava, za finansiranje projekata NVO, će se realizovati na nivou klastera lokalnih samouprava, znači zajednički za sledeće lokalne samouprave klastera: Opština Pljevlja i Opština Mojkovac.

1. Na objavljeni Poziv za izražavanje interesa lokalnih samouprava za učešće u ReLOaD3 programu odabrano je pet Klastera LS, u okviru kojih je udruženo 11 lokalnih samouprava iz Crne Gore. Na taj način, lokalne samouprave su iskazale opredijeljenost za dalje jačanje i unapređenje odnosa i saradnje sa civilnim društvom, mladima i građanima. Komisija UNDP je evaluirala pristigle prijave, dok je konačnu odluku o izboru najboljih prijave donio Partnerski odbor ReLOaD3 programa, 9. juna 2025. godine u Podgorici.

Za učešće u ReLOaD3 programu odabrani su sljedeći klasteri lokalnih samouprava:

1. **Tara** – opštine Pljevlja i Mojkovac,
2. **Nexus Maris** – opštine Bar, Budva i Kotor,
3. **Sjever je važan** – opštine Bijelo Polje i Berane,
4. **Nastavljamo zajedno!** – opštine Nikšić i Plužine,
5. **Centralni region** – Glavni grad Podgorica i Opština Danilovgrad.

Uvažavajući činjenicu da je Opština Pljevlja nakon podnošenja prijave za učešće u programu ReLOaD3 u sklopu klastera „Tara“ odabrana za učešće, u skladu sa projektnim zahtjevom koji je preduslov za konačnu realizaciju, Skupština opštine Pljevlja na sjednici održanoj 2025. godine, razmatrajući predmetnu Informaciju usvojila je

ZAKLJUČKE

U cilju realizacije aktivnosti iz programa ReLOaD3 za koje je Opština Pljevlja odabrana za učešće u sklopu klastera „Tara“ neophodno je preduzeti pripremne mjere i radnje koje se odnose:

1. Na iznos od 124.500 € koji će biti obezbijeden iz programa ReLOaD3 za grantove NVO, potrebno je u okviru klastera „Tara“ planirati budžetska sredstava za 2026. i 2027. godinu koja se odnose na kofinansiranje u ukupnom iznosu od 41.500 € (20.750 € po budžetskoj godini).
2. Opština Pljevlja se obavezuje da će obezbijediti **20.750 € (po 10.375 € u 2026. i 2027. godini)** kao dio svog su-finansiranja po učešću u programu,
3. Zadužuje se predsjednik opštine da u pripremi Budžeta za 2026. i 2027. godinu planira, osim redovnih sredstava za projekte nevladinih organizacija i sredstva u iznosu od po 10.375 € za realizaciju projekta, u okviru posebne budžetske stavke, kao i da zaključi Sporazum sa UNDP i prenese sredstva kofinansiranja planirana budžetom za ovu namjenu na račun UNDPa,
4. Usvajanje izmjene Odluke o kriterijumima i načinu finansiranja nevladinih Organizacija,
5. Opština Pljevlja se obavezuje da će zajedno sa ostalim LS, članicama klastera, u sklopu svojih redovnih praksi, objaviti minimum po jedan transparentni javni konkurs za prijavu projekata nevladinih organizacija u 2026. i 2027. godini u skladu sa izmijenjenom Odlukom o kriterijumima i načinu finansiranja nevladinih organizacija po LOD Metodologiji,
6. Opština Pljevlja je u obavezi da uključi odnosno poveća učešće nevladinih organizacija, mladih i građana prilikom kreiranja i implementacije lokalnih politika i mehanizama za građansko učešće,
7. Prihvatanje ove Informacije i iskazivanje spremnosti za učešće u ReLOaD3 programu, kroz izdvajanje dijela sredstava za kofinansiranje programskih aktivnosti, ne isključuje obavezu Opštine Pljevlja da vrši redovno finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija, u skladu sa opštinskim aktima.

SKUPŠTINA OPŠTINE PLJEVLJA

Broj: _____

Pljevlja, _____ godine

P r e d s j e d n i c a

Jovana Tošić